

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, 1. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Stefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Tisk tiskarne „Edinosti“, v pisane zadruge z omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročilna znaša: Za celo leto K 24.—
za pol leta 12.—
za tri mesece 6.—
za nedeljsko izdajo za celo leto 5.20
za pol leta 2.60

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev.

Zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglašje se računajo na milimetre v širini ene kolone.

Cene: Oglašje trgovcev in obrtnikov mm po 10 vin.

Osmrtice, zahvale, poslanice, oglašje denarnih za-

vodov mm po 20 vin.

Oglašje v tekstu lista do pet vrst K 20.—

vsaka nadaljna vrsta 2.—

Mali oglašji po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglašje sprejema inšeratijski oddelček „Edinosti“. Naročniki

in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le

upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšeratijski oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška

Asiškega št. 20. — Poštahranilni račun št. 841.652

Z avstrijsko-italijanskega bojišča.

DUNAJ, 24. (Kor.) Uradno se razglašja:

Italijansko bojišče: Splošna bitka ob Soči traja dalje. Včeraj so se z brezprimerno srditostjo se vršili pihotni boji raztegnili tudi na goriško predmostje. Zopet so sovražni naskoki s strašnimi izgubami razpadli ob žilavem odporu naše hrabre pehote, ki jo je izborna podpiralo močeno učinkovanje topov. — Italijanski glavni napad spremljajo naskoki močnih sil proti tirolski fronti. Veligereuthsko in lairauonsko visoko planoto srdito obstreljuje topništvo. Več italijanskih pihotnih oddelkov napada domolomsko fronto. Tu je bil krvavo zavrnjen predvčeršnjim in včeraj po en napad na Bamberško koto, Čol di Lana in postojanke na Tre Sassi, dva naskoka proti Ruffieda (južno-zapadno Schluderbacha) in pa štirje napadi na naše črte severno kraja Sielfa in v Popenski dolini. — Na koroški fronti so se vršili artilerijski boji in praske. — V bovski kotlini in krnskem okrožju je sovražnik včeraj popoldne izvršil še posamezne brezuspešne naskoke in napadne poizkuse. Potem je boj popustel. — Proti fronti na Mrzlem vrhu s tolninjskim predmostjem vred sovražnik še vedno brezupno naskakuje. Posebno napada neprestano višine zapadno od Sv. Lucije. Alpinisti so tu vdrli v majhen kos fronte. Korajžen protinapad pešpolka št. 53. in 86. jih je v kratkem zopet vrnil nazaj. — Tudi v soškem odseku med Tolminom in goriškim predmostjem, kjer so se posebno pri Plavah vršili srditi boji, ni mogel sovražnik predreti nikjer. — Pred goriškim predmostjem je že predvčeršnjim razpadlo več napadnih poizkusov proti Sabotinu. Včeraj so po močni artilerijski pripravi napadle znatne laške moči ta obvladujoči grič in Oslavje. Boj je divjal semiterja in je trajal tudi ponoči ter je končal s tem, da so naše črte trdno obdržale vse postojanke. — Ob robu doberdobske planote traja ta bitka v odseku med Majnicom in Monte dei sei busi dalje z nezmanjšano silovitostjo, dočim sta dan in noč v južnem odseku potekla mirno. S svežimi močmi vedno zopet izvršeni sovražni napadi so se popolnoma izjavili. Le mimogrede se je posrečilo Italijanom, da so se ustanovili v prednjih jarkih. Naša pehota, tako vrli pešpolk št. 29 južno od Sv. Martina, je vedno zopet v boju moza proti možu zavzela svoje postojanke. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Z jugovzhodnega bojišča.

DUNAJ, 24. (Kor.) Uradno se razglašja: 24. oktobra 1915, opoldne.

Jugovzhodno bojišče: Armada generala pehote pl. Kövessa je porinila sovražnika preko višin severno od Aranjelovca. Srbske zadnje čete, ki so se uprle južno Saline, so vrgli naši bataljoni. Na obeh straneh Morave prodirajoče nemške bojeve sile so dobile višine južno od Palanke in severno od Petrovca. Pri Orsovi prestopile čete so pregnale sovražnika iz gričevja zapadno Kladovega. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Nadvojvoda Friderik na jugovzhodni fronti.

DUNAJ, 23. (Kor.) Iz vojnega tiskovnega stana poročajo:

Dne 21. oktobra se je podal vrhovni armadni poveljnik, feldmaršal nadvojvoda Friderik na jugovzhodno fronto, da si ogleda kraje ob Savi in Donavi, ki so postali v zadnjih dneh pozorišča vojaško in politično najpomembnejšega dogodka največjega vojaškega prehoda preko reke, ki ga sploh pozna vojna zgodovina. Nadvojvoda se je iz Zemuna s parnikom pripeljal v Belgrad. Na kraju, kjer je pristal parkir, je nadvojvoda sprejel

armadni poveljnik, general pehote pl. Kövess, pod katerega vodstvom so bili zavzevalni zavzeli mesto. Feldmaršal je armadnemu poveljniku najpristroneje častital.

Nato si je ogledal vrhovni armadni poveljnik utrdbene naprave na Kalimegdanu, pri čemer je izrazil največje občudovanje nad junaškimi čini naših čet pri premaganju utrdb. Nato se je nadvojvoda vozil po popolnoma zapuščeni mestu.

Ko se je odpeljal naprej, se je ustavil pri hribu Avala, kjer je sprejel nadvojvoda poročila enega avstro-ogrškega in enega nemškega poveljujočega generala o ugodnem poteku nadaljnjih napadalnih operacij.

Ko je bil nadvojvoda nekaj časa zasledoval gibanja čet, se je odpeljal nazaj proti Belgradu.

Popoldne se je odpeljal feldmaršal v zapadni smeri na fronto, kjer so čete nadvojvoda navdušeno pozdravljale.

Dne 22. oktobra popoldne je obiskal nadvojvoda Friderik glavni stan generalfeldmaršala pl. Mackensena. Na kolodvoru je pozdravil nadvojvoda general pl. Mackensen, nakar se je vrhovni poveljnik naše armade podal v mesto, ki je bilo bogato okrašeno z zastavami. Po daljšem razgovoru sta se maršala ob navdušenih ovacijah prebivalstva vozila nekoliko po mestu. Po najpristronejšem slovesu od generala pl. Mackensena se je odpeljal nadvojvoda zopet nazaj.

Pod vtisom svojih nad vse razveseljivih opazovanj je poslal nadvojvoda iz Belgrada cesarju udanostno brzojavko, v kateri izjavlja, da se čuti srečnim, da more s tega zgodovinskega mesta, kjer ožanjata sedaj avstro-ogrška zastava in nemški orel zmagojučo silo zvesto združenih armad, polagati k nogam cesarja iz zvestega vojaškega srca prihajajočo poklonitev z zmago ovenčanih junaških vojsk. Nadvojvoda poudarja velikanske čine zveznih čet pri forsiranju močnega rečne barjere, ki bo za večne čase tvorila zlato stranico v vojni zgodovini, ter izjavlja, da je imel priliko, da je v Avali pregledal celo bojišče hrabre tretje armade ter se je mogel prepričati o velikih težkočah napada na višinske postojanke, ki jih je trdovratno branil srđiti in žilavi sovražnik. Vodstvu in četam more dati le največjo pohvalo. Od armadnih poveljnikov je doznal, da pridobiva napad stalno na prostoru in da so stanje, zadržanje in duh čet nadvse zadovoljivi.

Najvišji vojni gospod je na to brzojavko milostno blagovolil odgovoriti, kakor sledi:

»Ponosno radost in največje zadovoljstvo izraža Vaše poročilo o vseh teh vtiših, ki ste jih prejeli na bojišču zadnjih bojev, ki so jih zmagojito prestale naše in zavezniške nemške čete. Najiskrenejše se veselim tega in najhvalejše se spominjam slavnih činov voditeljev in čet, ki so po premaganju ene največjih rečnih barjer zavzele Belgrad ter vrgle sovražnika daleč nazaj. Duh princa Evgena jih navdaja vse. Prepričani s tem duhom, bodo bojeve sile na naši jugovzhodni fronti, kljubujoč vsem težavam in nevarnostim, ponese svoje zastave naprej do definitivnega poraza sovražnika. Najpristronejšje pozdravljam Vas, ljubi feldmaršal in generalfeldmaršala pl. Mackensena in vse čete svoje tretje armade in nemške enajste armade. Franc Josipe.»

Njegova c. in kr. Visokost je dal to brzojavko takoj razglasiti četam, ki vidijo v tem milostnem znaku Najvišje zadovoljnosti najlepše plačilo za svoje občudovanja vredne čine.

Balkansko bojišče.

BERLIN, 24. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 24. oktobra 1915.

Balkansko bojišče. — Armada generala Kövessa je vzhodno Lukavice vrgla Srbe nazaj dalje v južni smeri. Armada generala Gallwitzja je dosegla pri Palanki južni breg Jasenice. Dalje proti vzhodu je dosežena črta Rakinač (sever-

Pripominjamo takoj, da je nosil pod pazduho obsežen omot. — Česa želite, gospod? — ga je vprašal gledališki vratar, ki mu je zastopil pot.

— Želim govoriti z gospodom cesarskim komisarjem, upraviteljem Theatra francais. — je odgovoril Karel; — ali je gospod v svoji pisarni?

— Tega vam ne morem povedati. Stopite še nekoliko višje in vprašajte vratarja tamkaj.

Karel je šel dalje in prišel do stopnic v drugo nadstropje.

Stopil je čez prag v prvem nadstropju. Ko je potem opazil na desni vrata, ki so vodila v nekako pisarno, je odločno vstopil in sicer z gotovostjo provincijalca, ki ne pozna nikakršnih ovir.

Clovek, črno oblečen, z belo ovratnico in jekleno urno veržico, je stopal gorindol po sobi.

Karel se je poklonil.

Črno oblečeni človek je hladno odzdravil. Ko se je potem nekako vprašujoče o-

stavil pred nepoznanega posetnika, je pričakoval, da mu le-ta pove vzrok svoje navzočnosti.

Ta tako svečanostna ličnost je bil eden vratarjev gledališča Comedie Francaise.

— Gospod, kje dobim gospoda cesarskega komisarja? — je vprašal Karel de Saint André.

— Ali želite govoriti z njim, gospod? — je vprašal vratar, ne da bi se mu bila premeknila niti ena mišica v obrazu.

— Da, gospod.

— V osebni zadevi?

— Ne, gospod.

— V upravnih stvareh?

— Tudi ne.

— Torej v gledaliških?

— Da, gospod, gre za neki rokopi.

In Karel je pokazal omot, ki ga je nosil pod pazduho.

Vratar mu ni dal, da bi bil izgovoril.

— Gospoda cesarskega komisarja ni v njegovi pisarni, — je dejal.

— Kje pa je? — je pričel Karel s svojo pristno bretonsko vztrajnostjo, ki je tvo-

no Petrovca — Ranovac ob deloma zelo trdovratnem odporu Srbov. Po velikem številu Srbov, ki so jih pokopale naše čete, se da sklepati, kako težke izgube je imel sovražnik. — Pri Orsovi je Donava preokrajana, višina Slava Božja zavzeta. Ujeli smo 3 častnike in 70 mož.

Vrhovno armadno vodstvo.

Bolgarsko-srbsko bojišče.

DUNAJ, 24. (Kor.) Uradno se razglašja: 23. okt. 1915, opoldne.

Bolgarji so prodrli preko Negotina in so z bojnimi silami, ki prodirajo severno od Knjaževca prestopili srednji Timok. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

BEROLIN, 24. (Kor.) Wolffov urad poroča: 24. okt. 1915.

Armada generala Bodjadjevega je v Prahovem (ob Donavi, severovzhodno Negotina) zasedla rusko skladišče municije in na pol pota med Zaječarjem in Knjaževcem zasedla zapadni breg Timoka. O ostalih bolgarskih vojskih delih ni nobenih poročil.

Vrhovno armadno vodstvo.

Skopje zavzeto.

SOFIJA, 24. (Uradno). Bolgarske čete so popolnoma zavzele Skopje.

Obstreljevanje bolgarske obali.

PARIZ, 23. (Kor.) (Agence Havas). Uradno mornariško poročilo:

Dne 21. oktobra so obstreljevale vojne ladje zavezniških brodogradilnice naprave in skladišča v Dedeagaču ter so uničile več vojaških naprav in opazovalnic na bolgarski obali. Na obljudo četrte se ni streljalo.

Grško-bolgarske pogodbe ni.

ATENE, 24. (Kor.) Po poročilu agencije »Havas« demantira minister zunanjih stvari vest o sklepu grško-bolgarske pogodbe ter o tozadevnih pogajanjih.

Z avstrijsko-ruskega bojišča.

DUNAJ, 24. (Kor.) Uradno se razglašja: 24. oktobra 1915, opoldne.

Rusko bojišče. — Pri Novo Aleksincu smo zopet dobili višino vzhodno Lopušna, s katere smo se umaknili včeraj. Pri Czartoryskem napreduje naš napad. Vrgli smo sovražnika pri Komarovem. Drugače je položaj neizpremenjen.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Pisma ruskih vjetnikov v domovino. — Skrb ruske vlade.

DUNAJ, 23. (Kor.) Kako dobro se ravna z ruski vojnimi vjetniki v Avstro-Ogrski, o tem nam podajajo najpreprečevalnejše dokaze tajni odloki visokih ruskih armadnih poveljstev. Ruska poveljstva so v velikih skrbih radi pismem, ki jih pišejo domov ruski vjetniki v Avstro-Ogrski. Ta pisma, ki popisujejo ravnanje z vojnimi vjetniki v obdunavski monarhiji in njihovo preskrbo, se smatrajo preveč zapeljivim za aktivne ruske vojske in vojaški službi obvezane osebe. In tako se skuša proti tej korespondenci vplivati s tajnimi odloki, ki so jih objavila »Russkija Izvjestija«. Ta dva tajna odloka, ki sta, kakor poroča »Frankfurter Zeitung«, izšla v »Russkij Izvjestijah«, se glasita:

»Poveljniku inšeratijske divizije št. 41. 24. decembra 1914. št. 995.

Prepis tajnega odloka generalnega kvartirnoštra pri vrhovnem poveljstvu z dne 8. decembra 1914. (št. 1033.) poveljstvu štaba jugozapadne armade:

V zadnjem času so začeli prihajati pisma naših, v sovražnih deželah vjetih vojnih vjetnikov. V nekaterih teh pismem se razen podatkov o bivališču in o stanju njihovih odposiljateljev kažejo v zelo ugodni luči tudi življenje v vjetništvu, radi česar ni žeteli, da bi se take vesti razširjale med četami in vojaški službi obvezanimi oebami.

— Vrhovno armadno vodstvo.

— Vrhovno armadno vodstvo.

— Vrhovno armadno vodstvo.

— Vrhovno armadno vodstvo.

— Vrhovno armadno vodstvo.

— Vrhovno armadno vodstvo.

— Vrhovno armadno vodstvo.

— Vrhovno armadno vodstvo.

— Vrhovno armadno vodstvo.

— Vrhovno armadno vodstvo.

Z ozirom na navedene okolnosti Vas prosim na povelje načelnika štaba vrhovnega poveljnika, da naročite Vam poverjenim vojaškim cenzurnim oblastim, da se taka pisma naših vojnih vjetnikov, kojih vsebina bi znala na druge ljudi vplivati zapeljivo, zaplenjajo ter ne izročajo naslovljenecem. Imena odposiljateljev s podatki, ki služijo za konstatcijo identitete (krstno in očetovo ime, vojaški oddelek) naj se, da se doženejo izgube operacijske armade, naznanijo posebnemu oddelku glavnega štaba, da se lahko obvestijo sorodniki.

Za točen prepis: polkovni adjutant saktalskega pešpolka št. 164.

Stabni kapitan (podpis nečitljiv.)

V tej zadevi je izšel sledeči odlok poveljnika polka št. 164:

Poveljnik stotnij morajo vsa iz inozemstva dospela opredeti in prečitati. Pisma Židov in Tartarov se morajo uničiti.

Polkovnik Kolog.

II.

»Zaupen prepis«.

Stab 12. armadnega zbora poveljniku inšeratijske divizije št. 12.

12. junija 1915. št. 181.

Vrhovni poveljnik zapoveduje, da se iz došle korespondence vsa zaprta pisma pridržijo nazaj, zlasti pa ona pisma, ki prihajajo iz inozemstva, ker prinašajo vesti o tem, da se vojakom v vojnem vjetništvu godi dobro.

Take vesti vplivajo na naše vojske zapeljivo. Zapoveduje se tedaj, da se vsa taka pisma pod najstrožjo tajnostjo izročajo štabnemu poročniku izmajlovu.

Generalni major Danilov.

Z nemško-ruskega bojišča.

BEROLIN, 24. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 24. oktobra 1915.

Rusko bojišče. — (Hindenburgova armadna skupina): Pri Domesneesu izkrcane ruske sile so se pred nemškimi napadom zopet umaknile na ladje. Severozapadno Dvinskega so naše čete vrgle sovražnika ob velikih izgubah iz njegovih postojank pri Schlossbergu ter so z naskokom vzele Illuxt. Rusi so 19 častnikov, 2940 mož, 10 strojnih pušek in eno minovko pustili v naših rokah. — (Princa Leopolda Bavarskega armadna skupina): Nič novega. — (Linsingenova armadna skupina): Ponovni napadi proti našim postojankam ob prekopu južno od Wygonovskega jezera so bili zavrnjeni. V protinaskoku smo ujeli 2 častnika in nad 300 mož. — Zapadno Czatoryskega smo vrgli sovražne postojanke pri Komarovem. Več ruskih protinapadov smo zavrnili ter ujeli 3 častnike in 458 mož.

Vrhovno armadno vodstvo.

Z zapadnega bojišča.

BEROLIN 24. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan 24. oktobra 1915.

Zapadno bojišče. — Severozapadno Soucheza smo zavrnili sovražne napade. V naše postojanke vrgle oddelke smo takoj zopet vrgli iz njih. Sovražni letalci so brez uspeha metali bombe na Ostende in noyonski kolodvor. Neki angleški dvokrovnik je bil v zračnem napadu zapadno St. Quentin vržen na tla. Voditelj in opazovalec (častnik) sta mrtva. Nemški letalci so z dozdnevno dobrim uspehom napadli angleško taborišče Abaville in so obmetali Verdun z bombami. Videlo se je, da so bombe zadele.

Vrhovno armadno vodstvo.

Važna odredba o črnovojniški obveznosti.

DUNAJ, 23. (Kor.) »Korrespondenz« Wilhelm poroča:

Ministrstvo za deželno brambo je odredilo, da oni črnovojniški obvezanci rojstvenih letnikov 1807 in 1804, ki so bili po dosedanjih zakonih dolžni, ker so svojačasno še pred začetkom črnovojniške obveznosti prostovoljno vstopili v prezenčno službo armade, ali pa so v

rija eno glavnih potez njegovega značaja.

— Gospod cesarski komisar je pribralni vaji.

— Vraga! To mi je neprijetno. Kedar bi ga mogel dobiti?

— Danes najbrže ne.

— In jutri?

— Jutri in naslednje dneve proti štirim popoldne.

Tu naj pripominjamo, da ga ni med vsem gledališčem, pa naj bo subvencionirano ali ne, v katerem bi bil pristop lažji, kot pri Comedie francaise.

Literarni začetniki in neznanci dobe tu vedno koga, da morejo govoriti z njim, in dasiravno jih zavrnejo, se dogaja to vendar na vljuden način.

Ko je opazil vratar, da je njegov odgovor zelo osupnil posetnika, je dostavil: — Če se hočete morda obrniti na gospoda tajnika Comedie francaise, ga najdete v njegovi sobi, na desno v predsobi, pri steklenih vratih.

— Hvala, hvala lepa, gospod! — je odgovoril živahno Karel.

Potrkal je na označena vrata.

— Naprej!

Karel je pritislil na kljuko, odprl vrata in zagledal mladega človeka s prijaznim, dobrohotnim, duhovitim in živahnim obrazom.

Očala, ki so ležala na pisalni mizi, so kazala, da je kratkoviden.

— Ali mi je čast, da govorim z gospodom tajnikom Comedie francaise? je vprašal Karel in se poklonil.

— Da, gospod, — mu je odgovoril Ver-teuil z dražestno vljudnostjo. — Izvolite sesti? S čim vam morem ustreči?

— Prihajam, ker je gospod cesarski komisar odsoten k vam, gospod tajnik, da vam izrečem svojo prošnjo.

— S kom mi je čast, da govorim? Karel mu je povedal svoje ime.

Gospod Ver-teuil se je poklonil.

— In zakaj ga? — je vprašal.

— Za veseligrro.

— Aha, aha!

— Ki to želim predložiti odboru.

prezenčni službi pri c. kr. deželni brambor (deželni strelcev) odslužili tretje leto, predčasno stopili iz črnovojniške obveznosti in ki so bili po cesarski naredbi z dne 1. maja 1915, oziroma cesarskem patentu z dne 1. maja 1915, za Tirolsko in Predarlško šele potem zopet podvrženi črnovojniški obveznosti in so bili že v smislu razglašja »Le« podvrženi pregledovanju, ne spadajo k onim osebam, ki so bili pritegnjeni na podlagi vpoklicnega razglašja »M«, da jim torej ni treba priti k ponovnemu pregledovanju, ki ga ta vpoklicni razglas v splošnem odreja za gori omenjena rojstvena letnika.

Ponovni pregled črnovojniških obvezancev na Ogrskem.

BUDIMPEŠTA, 23. (Ogr. kor. urad). Ponovno pregledovanje onih v letih 1878, do 1890, in 1892, do 189

Italija v sedanjih vojni. Italija igra tudi v sedanjih vojni isto grdo igro, kakor poprej v trozvezi. Stavljala največje zahteve, a doprinala najmanj žrtve. Francoski in angleški listi pišejo odkrito, da je Italija s svojimi zahtevami na Jadranskem morju zelo komplicirala diplomatske težave entente. Sedaj se le še dozdeva, kakor da hoče kaj storiti na Balkanu. Če namreč ne napoveduje vojne Bolgarski smemo smatrati za resno, če bo namreč veliki in bahati besedi sledilo tudi primerno dejanje! Dobro karakterizuje vsa politika Italije »Hrvatski Pokret«. »Ker je ona sama vedno pripravljena, da se izneveri drugim, tudi drugim ne veruje! Stara metoda italijanske politike, ki jo mi vedno naglašamo, je, da se beže kolikor le možno šteti in čaka na — plen! In vzpričo vsega tega — kar je očitno pred vsem svetom — imajo Italijani še tako drzno čelo, da se bahajo z vojnimi čini svoje vojske. Saj se je celo Barzini, ki si je pridobil v žurnalističnem svetu veljave in ugleda, izpazil do enostavno neslane trditve, da je usoda entente odvisna od delovanja italijanske vojske.

Naj citiramo zopet »Pokret«. »Italijani so mojstri v besedah, in frazi, kakor kažejo D'Annunziji proglasi za aeroplanov, ali z dejanji zaostajajo daleč!«

Metoda Italije, po kateri vedno pušča kaka vrata odprta, skozi katero bi se mogla izmuzniti, je ovaditi tudi »Giornale d'Italia«, ki je baje glasilo vladnih krogov, rekši, da bi mogla Italija še v kakih drugih formah sodelovati na balkanskem podjetju! Nič pa ne pripoveduje, kaka bi mogla biti ta »druga forma!« — Zato moramo tudi sedanjega junaško pozo Italije motriti z največjo previdnostjo, a ententi bi se moglo zgoditi, da bo morala tudi po tej gesti našega sovražnika k tolikim svojim razočaranjem prideti še eno novo in grenko.

Konec afere notarja Luka Bone. — Tako, ko je izbruhnila vojna je došlo iz Dalmacije sporočilo, da je med drugimi tu marko Luka Bone, notar v Dubrovniku, osumljen radi svojega političnega delovanja, in začela se je proti njemu kazenska preiskava. Stvar se je skrčila končno na disciplinarno preiskavo in te dni se je vršila razprava na višjem deželnem sodišču v Zadru, ki je obsodilo notarja Bona na denarno globo 200 K. Branil ga je odvetnik dr. Zilotti.

Akcija za premirje. »Neue Zürcher Zeitung« je objavila članek, v katerem predlaga v imenu človečnosti, naj bi se čim prej sklenilo premirje. Miru ni tako lahko doseči, niti stavljanje pametne predloge — brez nade do uspeha. Najugodnejši za premirje bi bili zimski meseci. Od začasne odločitve orožja ne bi imeli nasprotniki ne izgube ne dobička: ostal bi status quo. Članek ve sicer, da se bo oporekalo, da bi po premirju nastal še lučji boj in da bi se s tem vojna le zavlekla. Odgovorja pa, da bi s premirjem milijonom vojakov prihranili strahovite zime in se izognili neštevilnim človeškim žrtvam. Premirje bi porabile nevalne države, sv. Oče in haška konferenca, da bi razpravljali o pravicah poedinih narodov in stavlili nasprotnim si vladam predloge miru. Vrh tega bi nastalo drugačno razpoloženje med vojnimi strankami samimi. A zgodovina v vojni prica, da je premirje najboljša priprava za mir. — Misel je tu gotovo plemenita in namen nad vse hvale vreden, s človeškega stališča. Ali, kakor kaže vsa slika političnega in vojnega položaja, ni nade, da bi se misel švicarskega lista uresničila.

Giolitti o položaju na Balkanu. »Bernier Bund« objavlja razgovor, ki ga je imel neki švicarski državnik z Giolittijem o položaju na Balkanu. Giolitti je turško, da pade odločitev na Balkanu. S turško silo bi se bilo moralo bolj računati kot z močnimi faktormi. Prelahko si je ententa mislila uničenje Turčije. Pomlajena Turčija bi mogla skupno z Bolgarsko, Avstro-Ogrsko in Nemčijo ogroziti obstanek angleškega svetovnega gospodarstva na Sredozemskem morju, v Egiptu in v Indiji. Giolitti se tudi boji, da bi mogla Rusija skleniti separaten mir s centralnimi vlada. Francija in Anglija ste obetali Rusiji otvoritev Dardanel. Ker pa te svoje obljube ne morete izpolniti, je naravno, da se tudi Rusija ne bo hotela boriti brez vsake nade, da bi dosegla glavni cilj svojih žrtv. (Tudi mi smo govorili včeraj o nevarnosti, ki grozi Angliji v Egiptu in obeh Indijah od strani mohamedanskega sveta).

Prebivalstvo Varšave. V Varšavi so izvedli ljudsko štetje v svrhu razdeljevanja krušnih kart. Našli so 907.000 prebivalcev.

Radko Dimitrijevič in Madžarov. Po porušitvi santskega mira (19. februarja 1878.), ki je ustvaril Veliko Bolgarsko z Makedonijo, je berolinski kongres položil na mapo novo deželo: avtonomno vzhodno Rumelijo. Formalno je bil gospodar turški sultan, ki je vsakih pet let imenoval generalnega guvernerja, ki so ga potirale vselevisti in ki je imel kot plačo dobivati to, kar preostaja denarja v blaginjah nove dežele. Poleg generalnega guvernerja sta upravljala to južno bolgarsko deželo dva direktorja (ministri) in odbor »desetorice«. Prvi guverner je bil Bolgar v turški službi Aleko Bogorodski. Vlada je skrbelo za procvit dežele, ki je hitro postala kalifornija za Evropo. Vestno je porabljala vse, kar je nabrala na davkih. Gradila je lepe ceste, ustanovljala narodne šole in gimnazije, uradnikom je povišala stalne plače, da le ni v blaginjah padišahovih ostalo niti sledi prebitka. V deželi je vladalo blagostanje, a vendar je bilo v njej nezadovoljstva, ki je izhajalo iz želje, da se vzhodna Rumelija pripoji k bolgarski kneževini. Oni, ki so propagirali misel zedinjenja, so

imenovali svojo stranko »stranko zedinistov«. Na volitvah so dobili večino, a potem — niso več mislili na zedinjenje. Nasprotno: te misli se je oprle porazena stranka Kazija, ki je začela tajno delovati v sporazumu z vlado kneza Aleksandra Battemberga. Ta porazena stranka je dne 18. avgusta leta 1885. s plovdivskim prevratom ustvarila gotov čin: izvela je namreč pripojenje vzhodne Rumelije z bolgarsko kneževino. Strmo-glavljani direktorji skupno s tedanjim generalnim guvernerjem Gavrilom Krastovičem se niso radovali, pak so hoteli zedinjenje razveljaviti. Po vzpodbudi tedanjega ruskega konzula v Plovdivu, Sorokina, so poslali podišahu spomenico, v kateri so ga prosili, naj kot gospodar vzhodne Rumelije pošlje tja turško vojsko, ki naj uduši vstajo in obnovi stari red. Storiilo so to, da si so vedeli, da je na meji koncentrirana bolgarska vojska. Eden teh direktorjev je bil Madžarov, ki se je sedaj odrekel mestu bolgarskega poslanika v Petrogradu.

Ruska diplomacija (posebno ruski generalni konzul Bogdanov) je 21. avgusta 1886 zasnovala zaroto za strmoglavljenje kneza Aleksandra Battemberškega z bolgarskega prestola. V zaroti je aktivno sodeloval Radko Dimitrijevič. Zato je moral pozneje pobegniti v Rusijo, kjer je stopil v aktivno službo v vojski. Povrnil se je v Bolgarsko še le tedaj, ko je princ Boris prestopil k pravoslavni veri in ko je ruska diplomacija, ki se je mej tem pomirila z Bolgarsko, izposlala od kneza Ferdinanda amnestijo za zarotnike iz leta 1886. In njihovo uvrščenje v bolgarsko vojsko. Radko Dimitrijevič je bil imenovan generalom bolgarske armade. Hitro je postal šef generalnega štaba. Proslavil se je leta 1912. z zmaganji pri Lozengradu, pri Baba Eski in Lile Burgasu. Po drugi balkanski vojni je bil namesto S. S. Bobčeva imenovan bolgarskim poslanikom v Petrogradu. Ali ob začetku sedanje vojne se je odpovedal temu mestu ter stopil v rusko vojsko kot zapovedujoči general. Sedaj je vrnil Bolgarski vse red.

Konference poljskih voditeljev. Konference v Varšavi med voditelji tamonjih strank in zastopniki galskih Poljakov so dovedle do uspeha, ki se more — ako se uvažuje sedaj vladajoče razmere — označiti za ugodnega. Tozadevnih razgovorov so se udeleževali tudi delegatje po poljskem klubu postavljene politične komisije. Reprezentanti v kraljestvu Poljskem obstoječih skupin, ki so pokazali presenetljivo politično zrelost, so pripravili stopiti s svojimi soplemeniki v Galiciji v tesnejšo zvezo na podlagi skupnega programa, toda z izrecnim pridržkom, da se v narodnem poljskem taboru uduši vsak kal razdora, vsak povod za neljube praske ter da se bo delovalo proti nadvladanju radikalnega elementa v skupnem zastopstvu. O poteku varšavskih konferenc se je predložilo poročilo politični komisiji poljskega kluba. V tej komisiji so sedaj zastopane vse frakcije kluba in tudi člani gosposke zbornice. O predlogu, da bi v interesu narodne solidarnosti in skupnosti pozvali v politično komisijo tudi zaupnike drugih, izven poljskega kluba stojičih strank (socialnih demokratov in skupine Stapinskega), bodo razpravljali podrobno v bližnjem času.

Božič na bojišču 1915.

Od urada za vojno oskrbo v c. in kr. vojnem ministrstvu smo prejeli:

Zopet se bližajo božični prazniki, ki jih naši bojevnik v slavnem boju za domovino preživijo daleč proč od svojega doma. Pač jih bo, kakor sicer, tudi ob tem času navdajala zavest o junaško storjeni dolžnosti; onega dne, ki pripada družini, jih mora čut ločitve boleti in zgati hrepenenje po svojcih.

Naše prizadevanje, da jim preko ograj dogodkov, preko daljave prostora pošljemo pozdrav iz domovine, spremljam po malem znaku prisrčnega in hvaležnega spominjanja, ne sme odnehati v ljubezni-polni gorečnosti, v dejanski moči.

Se se ne morejo izpolniti glasovi svete noči, ki ljudem na zemlji obljubljajo mir. Se ločuje trdi zakon vojne narode v nasprotni si tabore in nam usiljuje misli in dejanja gorečega sovraštva. Tem vestne je, tem zvesteje, tem udejanje moramo izpolnjevati zapovedi ljubezni napram njim, ki jih spaja z nami najtrdnejša vez skupnosti: udanost do skupne droge domovine in vojno tovarštvo.

Po skromni obdaritvi, določeni, da našim vojakom olepša božični večer, prinesemo v trdi svet orožja premlilo uro blesteče sreče, poskrbimo jim božično darovce, katerega daljne luči osvetljajo tudi naša lastna prsa.

Tudi letos meni urad za vojno oskrbo vojnega ministrstva, vzpodbujam po uspehu svojih prizadevanj pred letom dni, da mora pozvati k takemu milosrdnemu delu, da ponudi svoje vodstvo in sopomoč. Skrbel bo, da bodo božični darovi, pazno izbrani, dobro zaviti in zavarovani, pravčasno prihajali oddelkom naših vojakov. Da pa vsakemu naših vojakov, nahajajočih se na bojišču, pripravimo malo veselja, ne zadošča doslej nabrani denar. V to treba sodelovanja vseh.

Prosimo torej milosrdnih darov v denarju. Vsak, tudi najmanjši znesek bo dobrodošel. O poteku akcije, o došlih prispevkih, o izbranih darov in o njihovem pripravljanju bo urad za vojno oskrbo obveščal javnost, kakor mu je v dolžnost. Administracije

časopisov sprejemajo darove v denarju v ta namen.

Razpoloženje v Italiji.

»Frankfurter Zeitung« je prinesla te dni vesti iz Italije o tamonjnih razpoloženju. Nacionalistiški delirij izginja in na njegovo mesto stopa izpoznanje, da se Italija ne reši tako lahko iz sedanjih težkih nepravil. Militarni uspeh je vzlic vsem ogromnim žrtvam premalen, da bi se mogli nadejati, da vojna konča pred zimo. A ravno ta nada je premamila mnoge prejšnje nevtaliste.

Vlada je posegla v evropsko vojno brez ozira na korist dežele in nezdružbe notranje politične in zlasti na slabe gospodarske razmere v deželi. Politične stranke so se sicer res pomirile, ali narod je razcepčen. Večina je v svojem srcu proti vojni. Vlada ima danes še res veliko parlamentarno večino. Ali vladna glasila sama ovajajo bojazen, da te vojne ne bo možno dolgo voditi. Dobro poučeni krogi, ki motrijo stvari brez strasti, so v skrbnih radi gospodarske bodočnosti Italije. Računajo, da se bo morala Italija zadolžiti še za 14 milijard, od katerih bodo morali Italijani plačevati ogromne obresti letnih 750 milijonov kron. Vrh tega bo trebalo potem dopolniti velike svote pokojinskih in pomožnih zakladov in drugih vrednosti, ki so se uničile za vojno. Niti optimisti ne verujejo, da bi mogla Italija plačati odškodnine onim na mejah, ki jim je vojna uničila hiše in imetja, da bi mogla zadostno podpirati one, ki so za domovino izgubili zdravje in so ostali pohabljeni in obnemogli.

Ali vlada se ne briga za take račune za bodočnost, ampak je zakrknjena v laganju in ne priznava nevarnosti za bodočnost. Vlada si pomaga drugače: radi kritičnih časov, v katerih se nahaja Italija, ne obtežuje sebe, ampak — druge, nevtaliste, ki da so izzvali neprijazno gibanje.

V italijanskem ministrstvu ne more biti soglasja, ker se vlada naslanja le na nezanesljivo parlamentarno večino.

Najrazglednejši znak nesloge je v hudih polemikah po vladnih listih, s katerimi bi hoteli Giolittijevi pripadniki izpostaviti javnemu zasmehu in sramoti. Vlada bo imela težko delo, da bi preprečila neugodno je diskusijo v parlamentu. Zato ga tudi ne sklicuje, dokler bo imela pri roki izredna zakonita sredstva, ki pa so veljavna le še do 30. novembra.

Toda, izkušani in dobro informirani krogi so uverjeni, da Salandra ne zmore opozicije ter da pridejo na površje pametnejši italijanski krogi ter da pride na krmilo pametnejše in miriljubnejše ministrstvo.

V Italiji nikakor ne morejo dolgo trajati te težke razmere. V italijanski vojski izginjata red in disciplina vedno bolj. Dejstvo je, da so morali odnehati od tega, da bi streljali vse upornike, ker jih je preveč; pač pa jih v velikem številu odvajajo v gaecke ječe.

Tudi to je zanimivo, kako hitro jih je v Italiji minila volja, da bi napovedali vojno tudi Nemčiji, proti kateri je poprej vse nacionalistično časopisje gorelo v ognju sovraštva. Italijanska cenzura je dobila strog nalog, naj zapleni vsak članek, ki bi le omenjal možnosti, da bi Italija sodelovala na Dardanelah. Padalo je v oči, da niti Barzilai ni v svojem neapeljskem govoru omenjal, da je tudi Nemčija direktna nasprotnica Italije.

In dobro je pogodil Barzilai, da ni omenjal Napolitancem eventualne vojne z Nemčijo, kajti že vojne z Avstrijo so vsi siti do grla, ko so na drugi strani — kruha lačni. V južni Italiji beda narašča. Mesto dela in kruha jim vlada pošilja belobetače, ki naj jih pomirijo. O nezadovoljstvu in razpoloženju v južni Italiji sploh, v Neapolju še posebej, je značilna okoliščina, da je mestni župan povodoma Barzilaieva govora sporočil vladi, da odklanja odgovornost, da se bo mogel v Neapolju ohraniti javni mir.

Invazije na Angleško.

(Pouki iz zgodovine.)

Na Angleškem je izšlo v novem izdaju delo »The Invasions of England« (Invazije na Angleško). Poznani nemški publicist Karl Jentsch je poročal o tem delu v listu »Zeit«. Tu nekoliko posnetkov.

Kelti, prebivalci britskih otokov, so bili najprej podjarmljeni po Rimljanih, potem po Anglih in Saksih in slednjič, skupno s temi, po Dancih. Končno so normanski osvajačevali prebivalce dežele, ki so bili po plemenu različni in vsled rivalitete mnogih malih poglavarjev obsojeni v politično obnemoglost, pretopili v en narod. Od tedaj se se od številnih poskušanih invazij posrečilo samo še dve: ona delfina Louisa, sina francoskega kralja Filipa Avgusta, I. 1216, ki je bila samo prehodna; in ona Viljema Oranskega I. 1689, ki je imela trajen uspeh. V obeh slučajih je angleško plemstvo poklicalo tuje v deželo. Louisa so poklicali proti ubogemu Ivanu brez dežele, čegar smrt je napravila konec francoski ekspediciji.

Viljema so pa poklicali proti obsovanemu Jakobu II. in je — Viljem — kot izvoljenec angleškega naroda zasedel angleški prestol. V njegovi holandski vojski so služili mnogi Angleži, dočim je bila znatna kopna in pomorska moč nespretnega Jakoba obnemogla vsled desercij, punitov in izdaj. Pisatelji sklepajo iz tega, da je, odkar so Angleži postali en narod, invazija v njihovo deželo možna le tedaj, če jo oni sami hočejo. Posebno iz vojen s Španjo izvajajo še tri nauke.

Prvič: da je Angleška neranjiva, dokler ima močno premoč na morju. Za obrambo pred invazijami in za zagotovljenje obskrbovanja z živežem mora i-

meti Anglija mornarico, ki je dorasla vsaki možni kombinaciji drugih mornaric.

Drugič: Da treba pomorsko vojno voditi edinstveno in energično ter da se sile ne smejo razpisati za lov proti sovražnim trgovskim ladjam.

Tretjič: Da morajo regularno kopneno vojsko podpirati pomorske operacije, a v zaščito primorskih mest da mora biti pripravljena defenzivna trupa.

Avktorji so osebno obiskali vsa bojišča Anglije in vse kraje, važne za njeno zgodovino; so proučili vse viře, pridali svojemu delu karte in načrte, tako, da se more iz njihovega dela naučiti marsikaj. Tako doznajemo n. pr. iz tega dela, da je pri em številnih škotskih invazijah vsak škotski stotnik imel na svojem konju natovorjeno vrečo osvane moke in železno pripravo za pečenje kruha. Slika, ki jo imajo Nemci o pogubi velike armade, je nastala pod utisom prizora kralja Filipa in Medine Sidonije v »Don Carlosu«: zato je koristno spominjati se na to, da je bila španska flota potolčena po angleški floti, ki je imela premoč, sicer ne kvantitativno, pač pa kvalitativno. »Burje in pečine« same so dovršile uničenje.

Jentsch naglašja, da bi se mogli angleški državniki poučiti iz te knjige, da je njihov načrt za razkosanje Nemčije brez nade. In dalje se iz te knjige izvajajo sledeči zaključki: Dokler je bila vsaka evropska dežela konglomerat latifundijev in malih graščin držav, ni imela invazija ljudij drugega jezika pomena invazije tujcev. Vsaka taka mala občina in gospodščina je imela z istojezičnimi sosedi spore, ki so koristili drugojezičnim sosedom. Narodnost in domovina, ki bi obsevali vse istojezične, niste mogle biti v nevarnosti, ker ni ekzistirala ne ena ne druga. Ali, čim so prebivalci kake velike dežele postali en narod, skupen kolektivni organizem, tedaj se pri invaziji pojavlja z druge strani kolektivni nagon samoohrane, ki jih navdušuje. In jasno je, da je kolektivni organizem tucetov milijonov, ki se bore za svoj obstanek, nepremagljiv. Zato invazija kake evropske velike države v drugo — odkar so prebivalci teh vele-vlasti postali narodi (Nemčija in Italija ste postali to najkasneje) — nima smisla.

Dalje — piše Jentsch — je invazija moralno enaka vpadu navadnega razbojnika in tata. Male občine in gosposčine srednjega veka so bila sama nasilstva. Vsaka teh malih dinastij graščin-držav se je hotela razširiti na sosedov račun. Napadalec, ki stanuje daleč, je bil tak državi ljubši, nego sosed, ker je tak oddaljen napadalec mogel manje škoditi in je imel manj nade do uspeha.

No, danes srednje- in zapadnoevropske dežele niso več last medsebojno sovražnih se malih gospodarjev, ampak skupno lastne narodov! (Z Rusijo stoji stvar mnogo drugače, ker ta ne spada v evropsko državno skupnost.) Invazija v tako deželo, napadanje na tako narodno last, je torej zločinstvo in greh. Nemški pisec zaključuje: Nemci niso storili takega zločina, ampak so vršili le svojo dolžnost samoohrane s tem, da so z zasedenjem severne Francoske in Belgije prehiteli sovražnike, ki so nameravali ta zločin. Nauki, ki jih angleški pisec izvaja iz zgodovine invazij na Angleško, se dajo torej razširiti za podlago vojne morale in razumne evropske politike.

Gospodarsvo.

Ujemalec naše lesne industrije.

Nedavno smo po »Slovenskem trgovskem vestniku« posneli članek, ki je pojasnjeval, kako so se italijanske lesne industrije vgnezdile v alpskih deželah in skoro vsa naša lesna industrija potegnile v svojo moč. Danes naj po istem viru na podlagi oficijelne statistike pokažemo v številkah ogromnost množine po italijanskih tvrdkah izvoženega lesa in tega vrednost. Izprva so se italijanske firme vrgle le na izvoz lesa iz Avstro-Ogrske v Italijo. Toda kmalu so zapustile to stališče in so pričele tudi izvaževati drugam, oziroma so lesne izdelke prodajale v naši državi in pokrivalo njene lesne potrebe. Kako daleč je prodrla italijanska lesna invazija, nam kaže n. pr. tvrdka Feltrinelli v Milanu. Ta nima le povsod v alpskih deželah svoje žage, skladišča in zastopstva, ampak je v sedmograških Karpatih ustanovila posebno delniško družbo in se vgnezdila celo v Bosni, kjer so še lepi gozdovi. Če je šla tako daleč, je tem bolj umevno, da se je ob meji z drugimi tvrdkami vred polastila vse lesne industrije. Narodnogospodarski pomen te laške invazije je razviden iz števil. V letu 1913 je izvozila naša država 42 milijonov meterskih stotov lesa v vrednosti okroglo 300 milijonov kron. Od teh je šlo v Italijo okroglo 11 milijonov met. stotov v vrednosti okrog 80 milijonov kron, torej 27 odstotkov vsega našega lesnega izvoza. V zadnjih letih je šlo torej povprečno na mesec 10.000 vagonov ali na dan 300 vagonov iz avstroogrškega carinskega ozemlja v Italijo. Od skupnega izvoza odpada 55% ali okroglo 60.000 vagonov na leto na lesni izvoz iz planinskih dežel, oziroma obmejne ozemlja. Od tega so komaj eno tretjino, ali okroglo 20.000 vagonov izvozile domače, najmanj dve tretjini, ali 40.000 vagonov, italijanske firme. Dejansko je pa lesna produkcija italijanskih tvrdk veliko večja, ker ni vpoštena prodaja v državi sami in pa prevoz skozi Italijo v ožijem, vendar se to tudi lahko ceni na 10.000 vagonov. Izvažajo se različne vrste in vagon lesa od ob železnice proč reprezentira vrednost okroglo 1000 K, torej vsa lesna množina, ki jo imajo italijanske firme v rokah, 40

milijonov kron; in če prištejemo še v deželi prodano ter v druge države po Italijanih izvoženo blago, skoro 50 milijonov kron. Od teh 50 milijonov ostaja v avstroogrskem ozemlju in v rokah domačega prebivalstva komaj polovica in sicer, za blago 15 do 17 milijonov in na delovnih plačah kakih 8 milijonov kron, kajti velik del delavcev si naročajo firme tudi iz kraljestva. Na carini, davkih in drugih dajatvah se plača 3 do 4 milijone kron, vse druge milijone pobašejo Italijani v žep. Torej toliko dobička, tekem enega leta! In koliko let pa Italijani že delajo pri nas v lesni industriji! Treba je računati tudi s tem, da odpada na italijanske delavce okrog 4 milijone kron, ki bi jih lahko zaslužili domači delavci. Z narodno-gospodarskega stališča ni vseeno, kdo jih zasluži, ampak zlasti te delavske mezde oropajo kakih 2000 avstrijskih delavcev zaslužka in ekzistence. V poštev prihaja tudi izvoz okroglega lesa v Italijo, ki se po italijanskih žagah potem obdeluje. Za izvoz okroglega lesa ni treba plačati carine — dočim obstoji za zrezano blago carina. In takega lesa se izvažja na leto okrog 8000 vagonov ali 140 do 150.000 m³. Tukaj odpade spet zaslužek domačih žagarjev in pa carina letno okrog 400.000 K. In tako so pričetkom majhni obrati italijanskih tvrdk postajali vedno večji in njih lastniki milijonarji na stroške avstrijske lesne industrije. Po vojni se bodo morale meje staviti nadaljnemu razširjenju lesne eksploatacije italijanskih tvrdk tako z narodnogospodarskega kakor vojaškega stališča. Res je, da imajo Italijani veliko gozdov že v lasti, toda, kjer jih nimajo, bi morali lastniki gledati na to, da nič več ne sklepajo pogodb z italijanskimi tvrdkami. Zakaj bi naši lesotrci sami ne izvažali v Italijo in sami dobiček imeli, oziroma dali zaslužka domačim delavcem? Priprani smo, da vojaška oblast dvigne svoj veto proti zopetni invaziji italijanskih tvrdk v naše gozdove ob mejah, kajti špione rediti na prsih, je vendar malo čudno.

Cene raznih živil v Trstu.

(Dne 24. oktobra 1915.)

Moka bela		K 0,78	kg
Sladkor		K 1,—	kg
Meso (goveje) sprednji deli		K 4,82	5,62 kg
Meso telečje zadnji		K 5,20	do 8,— kg
Meso konjsko		K 3,20	do 3,60 kg
Vampi		K 2,—	kg
Slanina (sojlena)		K 8,—	kg
Gajnat, kuhana		K 10,—	kg
Gajnat sirova		K 12,—	kg
Sevinjina prekajena (rebra)		K 7,50	do 7,60 kg
Maslo sirovo		K 7,—	kg
Mast (sirova)		K 6,—	kg
Sir (emmental)		K 5,40	kg
Kokoši		K 6,—	8,— kg
Pileti		K 8,—	do 4,50 kg
Polenovka suha		K 2,20	2,40 kg
Polenovka namočena		K 1,—	kg
Testenina		K 1,32	kg
Riz		K 2,—	kg
Fazol		K 1,28	kg
Bob		K 1,60	kg
Željo (gladko)		K 24,—	kg
Željo (silo)		K 24,—	kg
Kisla repa		K 48,—	52 kg
Sladka repa		K 28,—	32 kg
Jetmen		K 8,—	80 kg
Fizol (stročji) vinarjev		K 48,—	64 kg
Krompir		K 24,—	32 kg
Paradižnik		K 72,—	kg
Radič		K 6,—	80 kg
Salata		K 8,—	10 glava
Zeleno		K 6,—	8 glava
Cesna		K 16,—	18 glava
Cebula		K 8,—	88 kg
Jajca		K 20,—	22 komad
Buče		K 4,—	6 komad
Pesa		K 4,—	6 komad
Malancane		K 6,—	1 komad
Kumare		K 6,—	10 komad
Mleko		K 60,—	60 liter
Olije		K 4,—	liter

MALI OGLASI.

V delo sprejmo 2 zmorna strojarstva delavca Anton Lokar v Ajdovščini. 548

Mehilarna soba se odda (K 24) poštni gospod. št. 11. Commercial 9, III. nad. 517

Umetni zobje
z in brez čeljusti, zlate krone in obročki
VILJEM TUSCHER
konces. zobotehnik
TRST, ul. Caserma št. 13, II. n.
Ordinira od 9 zjutraj do 6 zvečer.

Slanino (špeh)
na drobno in debelo
prodaja
Enrico Gortan - Trst, Via delle Poste 6.

Zaloga dalmatinskega vina
lastnega pridelka iz Jesenic pri Onišu
Filip Ivanišević
ulica Torre bianca 18, Telefon 14-05
Prodaja na drobno in na debelo.
Gostilna-Buffer v ul. Nuova št. 9, v kateri toči svoja vina prve vrste.